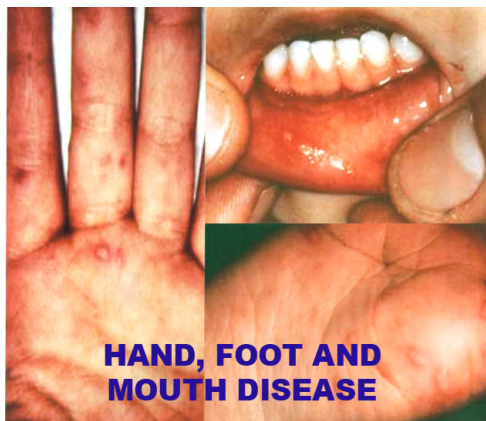

โรคมือเท้าปาก (Hand – foot – mouth disease)

สาเหตุ

เกิดจากการติดเชื้อไวรัส ซึ่งมีหลายสายพันธุ์ ส่วนใหญ่มักมีอาการไม่รุนแรง แต่ถ้ามีอาการทางสมองร่วมด้วย มักเกิดจากเชื้อ Enterovirus 71 ซึ่งมีความรุนแรงอาจทำให้เสียชีวิตได้

พบได้บ่อยในเด็กทารก และเด็กเล็ก มักเกิดในสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน และในโรงเรียนอนุบาล

ทางเดินอาหาร

ไोजาม

การติดต่อของโรค

เชื้อสามารถเข้าสู่ร่างกายได้หลายทาง ส่วนใหญ่โดยการกินเข้าสู่ปาก โดยตรงจากมือ หรือผ่านทางของเล่นที่เปื้อนน้ำมูก น้ำลาย อุจจาระ หรือน้ำในตุ่มพองหรือแผลของผู้ป่วย หรือโดยการหายใจจากการไอจามรดกัน

โรคนี้มีระยะฟักตัวประมาณ 1 สัปดาห์ จึงสามารถติดต่อกันได้โดยที่ยังไม่แสดงอาการ

อาการ

มีไข้ 2–3 วัน เจ็บคอ มีแผลอักเสบ ลักษณะคล้ายแผลร้อนใน เป็นแผลตื้นที่บริเวณกระพุ้งแก้ม ลิ้น และเพดานปาก ขนาดประมาณ 4–8 มิลลิเมตร พบตุ่มน้ำใสขอบแดงที่มือ ฝ่ามือ ฝ่าเท้า กันและรอบอวัยวะเพศร่วมด้วยได้ ขนาดประมาณ 3–7 มิลลิเมตร โดยทั่วไปอาการจะไม่รุนแรง สามารถหายได้เองในระยะเวลา 7–10 วัน

กรณีอาการรุนแรง เด็กมีไข้สูง ซึมหรือชัก และเสียชีวิตได้อย่างรวดเร็ว

การวินิจฉัย

แพทย์วินิจฉัยโรคโดยอาศัยอาการเป็นหลัก และสามารถตรวจยืนยันชนิดของเชื้อไวรัสได้จากสารคัดหลั่งจากลำคอ อุจจาระ และเลือด

การรักษา

เป็นการรักษาประคับประคองให้สารน้ำ เพื่อป้องกันการขาดน้ำ การใช้ยาลดไข้ และ

ยาทาเฉพาะที่เพื่อลดอาการปวด โดยเฉพาะในช่องปาก ปัจจุบันยังไม่มียาด้านไวรัสที่ได้ผล

การดูแล

1. ให้ยาลดไข้ตามที่แพทย์สั่ง เวลาмиใช้
2. การให้นม ให้ใช้ช้อนป้อน หรือใช้หลอดสำหรับฉีดยาค่อยๆหยดนมใส่ปากแทน เนื่องจากแผลในปากมักจะเจ็บมาก ทำให้เด็กไม่ยอมดูดนมหรือกินอาหาร
3. สามารถลดการเจ็บแผลในปาก โดยให้รับประทานนมที่เย็น อมน้ำแข็งก้อนเล็กๆ หรือรับประทานไอศกรีม แต่ถ้าเจ็บมาก อาจใช้ยาชาตามที่แพทย์สั่งแต่ัมแผลก็จะทุเลาอาการลงได้บ้าง
4. ผู้ดูแลเด็กควรล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้งหลังล้างกันให้เด็ก

5. ถ้าเด็กมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ ซึมลง เกร็ง ปวดศีรษะมาก อาเจียน รุนแรง ปวดกล้ามเนื้ออย่างมาก หรือมีอาการหอบเหนื่อย ควรไปพบแพทย์โดยด่วน

การป้องกันโรค

การป้องกันเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ดังนี้

1. ล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร และหลังถ่ายอุจจาระ หรือล้างมือให้บ่อยๆ
2. เวลาไอจาม ควรปิดปากและจมูก
3. หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดกับเด็กที่ป่วย การอยู่ในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด

ถ้ามีอาการของโรคนี้ ควรหยุดไปสถานเลี้ยงเด็ก โรงเรียน ที่สาธารณะ และสถานที่แออัด จนกว่าฟื้นหาย เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคไปสู่ผู้อื่น

โรค มือ - เท้า - ปาก

(Hand - foot - mouth disease)

ผลิต/จัดทำโดย ... กลุ่มงานสุขศึกษา
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
จังหวัดนครสวรรค์
โทร. 0 - 5621 - 9888 ต่อ 5200, 9801